

REFERAT Sundheds- og Rehabiliteringsudvalget 2022-2025 d. 06-05-2025

Mødedato Tirsdag d. 06. maj 2025 kl. 16:30

Mødested 2608, Gladsaxeværrelset

Mødedeltagere Kristine Henriksen (A), Dorthe Wichmand Müller (F), Rikke Louise Schilling (A), Trine Græse (A), Rebecca Plomin (C), Lars Abel (M), Suleman Naim (Uden for parti), Lone Yalcinkaya (V), Michael Dorph Jensen (Ø)

Indholdsfortegnelse

Temadrøftelse om Sundheds- og Rehabiliteringsudvalgets budget 2026-29.....	3
Perspektiver for næste Gladsaxestrategi, muligheder og udfordringer på udvalgets område.....	5
Godkendelse af sundhedsberedskabsplanen 2025-2028.....	7
Omkostninger ved udlån af robotstøvsugere eller manuel støvsugning i 8 uger.....	9
Status på arbejdet med sundhedspolitikken på tværs af forvaltninger 2023-2024.....	11
Præsentation af Årsstatus for Social Balance 2024.....	17
Afreportering af klagesager i Børne- og Kulturforvaltningen og Social- og Sundhedsforvaltningen	20
Mundtlige meddelelser.....	23
Lukket: Mundtlige meddelelser.....	24
Godkendelse.....	25

Punkt 1: Temadrøftelse om Sundheds- og Rehabiliteringsudvalgets budget 2026-29

24-5-00.01.00-P10

Indstilling

Social- og Sundhedsforvaltningen indstiller,

1. at Sundheds- og Rehabiliteringsudvalget drøfter finansieringsforslag og budgetønsker på udvalgets område.

Beslutning

Drøftet

Gennemgang af sagen

Resumé

Som opfølgning på byrådsseminaret 2025 blev det i Økonomiudvalget 18.03.2025, punkt 5 besluttet, at Sundheds- og Rehabiliteringsudvalget skal bidrage med finansieringsforslag til den fælles budgetproces for budget 2026-2029 med 1 pct. af udvalgets serviceudgifter, svarende til 8,5 mio. kr. årligt. Til Sundheds- og Rehabiliteringsudvalget drøftelse forelægges finansieringsforslag. Udvalget kan også drøfte eventuelle budgetønsker. Det samlede budgetbidrag behandles på udvalgets møde 22.05.2025.

Finansieringsforslag

I vedlagte bilag 1 fremgår de finansieringsforslag på Sundheds- og Rehabiliteringsudvalgets område, som også blev fremlagt ved byrådsseminaret.

Ved byrådsseminaret var der en første præsentation af forslag til finansieringsforslag på kort og længere sigt. På seminaret var der også gruppedrøftelser med udgangspunkt i de konkrete finansieringsforslag og de præsenterede nøgletal.

I bilag 2 har forvaltningen lavet en opsamling på gruppedrøftelserne og opdelt forslagene efter afrapporteringerne på gruppedrøftelserne. I den forbindelse er det vigtigt at nævne, at der ikke er taget endelig stilling til nogen af forslagene, men at viden fra byrådsseminaret kan berige drøftelserne i fagudvalgene også med henblik på at styrke det tværgående samarbejde og den tværgående prioritering.

Sundheds- og Rehabiliteringsudvalget skal drøfte, i hvilket omfang der skal arbejdes videre med forslagene, samt hvad der eventuelt ønskes yderligere undersøgt og hvorvidt der eventuelt er yderligere forslag, der skal undersøges.

På byrådsseminaret blev der også stillet en række spørgsmål indenfor Sundheds- og Rehabiliteringsudvalgets område. Forvaltningen vil på mødet mundtligt adressere de pågældende spørgsmål.

I Sundheds- og Rehabiliteringsudvalget 27.03.2025, punkt 9, blev der behandlet budgetønsker fra råd og brugerbestyrelser 2026-29. De indkomne ønsker er:

- Seniorrådet ønsker at der bliver oprettet en stilling som pårørenderådgiver til hjælp og støtte for pårørende, der står i en uforudset situation.
- BRP Rosenlund ønsker interaktivitets skærme til cykler i motionsrummet, og et billardbord til udendørs brug.
- BRP Bakkegården ønsker at der afsættes personaleressourcer til at køre beboerne til tandlægen. Der er også et ønske om fælles indkøb af ting til kriseberedskab. Herudover ønskes der en ny skærm til døren fra gangen ind til Udsigten.
- BRP Møllegården ønsker budget til at ansætte en frivillighedskoordinator der kan varetage rekruttering, koordinering.

Drøftelsen blev indledt med en præsentation, jf. bilag 4.

Relateret behandling

Sundheds- og Rehabiliteringsudvalget 27.03.2025, punkt 9

Økonomiudvalget 18.03.2025, punkt 5

Bilag

Bilag 1: Finansieringsforslag 2026-29

Bilag 2: Opsamling på byrådsseminar 2025

Bilag 3: Beskrivelse af befordring

Bilag 4. Præsentation

Punkt 2: Perspektiver for næste Gladsaxestrategi, muligheder og udfordringer på udvalgets område

25-1-00.22.00-P35

Indstilling

Social- og Sundhedsforvaltningen indstiller,

1. at udvalget drøfter perspektiverne for den næste Gladsaxestrategi og peger på hvilke udfordringer og muligheder, der gør sig gældende på udvalgets område, som skal være bærende i den næste Gladsaxestrategi 2026-2030.

Beslutning

Drøftet.

Gennemgang af sagen

Resumé

Som opfølgning på drøftelserne på Byrådsseminaret lægges med denne sag op til, at udvalget drøfter udfordringer og muligheder på udvalgets område med henblik på dialogen på temamøde 10.06.2025 i Byrådet.

Baggrund

På byrådsseminaret 14.03.2025 havde Byrådet en første drøftelse af perspektiverne for den næste Gladsaxestrategi for 2026-2030 på baggrund af oplæg og inspiration udefra.

Drøftelserne var præget af, at vi står over for en række udfordringer på mange områder og bevæger os ind i en tid med reformer på de store velfærdsområder, omskiftelighed og øget forandringshastighed i den kommende byrådsperiode. Det betyder, at udfordringerne også skal præge den næste Gladsaxestrategi, der ikke skal tegne et 'glansbillede'. Samtidig er der brug for at se på kommunens rolle og forholdet mellem kommune og civilsamfundet, da nogle af de komplekse problemer, vi står overfor, ikke kan løses af kommunen alene, men kræver samspil med aktører i omverdenen – borgere, pårørende, de nære netværk, foreninger, virksomheder, m.v.

Næste gang Byrådet har mulighed for at drøfte perspektiverne for Gladsaxestrategien 2026-2030 er på temamødet 10.06.2025, hvor formålet er at komme tættere på de konkrete udfordringer og muligheder i forhold til at sætte retning for Gladsaxe Kommunes fremadrettede indsats for at understøtte bæredygtig velfærd og udvikling i Gladsaxe.

På Byrådsseminaret blev der efterspurgt mere tid blandt byrådets medlemmer til at drøfte forudsætningerne for den kommende strategi. Der er brug for at drøfte, hvad er de store udfordringer, hvad er kommunens rolle - hvad kan borgerne berettiget forvente af Gladsaxe Kommune? Hvad er forholdet mellem kommune og borgere - hvor går grænsen mellem kommunens indsats og borgernes 'bidrag'? Et opmærksomhedspunkt var også dialogen i hverdagen mellem borgere, ledere og frontmedarbejdere.

For at skabe tid til samtaler om det, er der lagt temadrøftelser ind i alle fagudvalg på maj-møderne med det formål at drøfte kommunens rolle på de områder, hvor udfordringerne eller reformerne kalder på det. Formålet er at give mulighed for en nærmere drøftelse af, hvilke udfordringer og muligheder, der gør sig gældende på udvalgets område med betydning for den kommende byrådsperiode og indholdet af den næste Gladsaxestrategi. Med afsæt i konkrete oplæg fra forvaltningen drøfter udvalget, hvilke udfordringer, der er på området, hvilke der er de vigtigste, og hvad vi kan gøre ved udfordringerne. Udvalgets bud på udfordringer og muligheder indgår som konkret input til dialogen på temamødet for Byrådet i juni.

På grundlag af fagudvalgsdrøftelserne forberedes konkrete forslag til brug for dialogen på temamødet i juni, hvor Byrådet sammen prioriterer de vigtigste udfordringer og muligheder samlet set, der skal indgå i udarbejdelsen af et konkret oplæg til det nye Byråd om indholdet af den næste Gladsaxestrategi for 2026-2030. På baggrund af dialogen forberedes et oplæg til beslutning, som det afgående Byråd kan overdrage med anbefalinger til det nye Byråd om den videre strategiske retning.

Drøftelsen blev indledt med en præsentation, jf. bilag 1.

Bilag

Bilag 1. Præsentation

Punkt 3: Godkendelse af sundhedsberedskabsplanen 2025-2028

24-5-14.00.00-P00

Indstilling

Social og Sundhedsforvaltningen indstiller,

1. at Sundhedsberedskabsplanen 2025-2028 godkendes.

Beslutning

Udsat.

Kommende behandlingsforløb

Økonomiudvalget 10.06.2025

Byrådet 18.06.2025

Gennemgang af sagen

Resumé

Sundhedsberedskabsplanen sikrer, at kommunen er godt forberedt på at håndtere ekstraordinære situationer. Kommunerne skal i hver valgperiode udarbejde og vedtage en sundhedsberedskabsplan og sagen forelægges med henblik på, at Sundheds- og Rehabiliteringsudvalget godkender sundhedsberedskabsplanen 2025-2028.

Baggrund

Jf. Beredskabsloven §25 og Sundhedsloven §210, stk. 2 skal kommunen i hver valgperiode udarbejde og vedtage både en generel beredskabsplan og en sundhedsberedskabsplan. I Gladsaxe Kommune er sundhedsberedskabsplanen en delplan til den overordnede beredskabsplan og sundhedsberedskabsplanen findes som en del af den samlede beredskabsplan på kommunens intranet.

Formålet med det kommunale sundhedsberedskab er, at kommunen er i stand til at udvide og omstille sin behandlings- og plejekapacitet ved ekstraordinære hændelser. Planen skal desuden bidrage til at kommunen hurtigst muligt kan vende tilbage til normal drift efter genopretningen.

Det er Social- og Sundhedsforvaltningen, der er ansvarlige for sundhedsberedskabsplanen.

Sundhedsberedskabsplanens indhold

De særlige opgaver, som Gladsaxe Kommune skal planlægge for i sundhedsberedskabsplanen er:

- Modtagelse, pleje og behandling ved ekstraordinært udskrevne patienter fra hospitalet, bistå Regionen med at oprette ekstraordinære lægevagtskonsultationssteder samt bistå ved massevaccination.
- Yde psykosocial støtte både selvstændigt og i samarbejde med Regionens Kriseterapeutiske Beredskab.
- Varetage hygiejniske foranstaltninger, forebyggelse og behandling af infektioner og epidemiske sygdomme samt sikre, at der er et tilstrækkeligt niveau af værnemidler.
- Bistå med evakuering, indkvartering, og pleje af sårbare og plejekrævende borgere ved særlige omstændigheder, fx ved ulykker, ekstreme vejrforhold og længerevarende forsyningssvigt.

Målgruppen for sundhedsberedskabsplanen er de personer, der skal udføre de forebyggende og afhjælpende foranstaltninger i forbindelse med de særlige hændelser og dermed sikre hurtig tilbagevenden til normal drift.

Gladsaxe Kommune har vurderet det nationale og kommunale risiko- og trusselsbillede, og med afsæt deri besluttet hvilke hændelser, der er relevante at planlægge for. Sundhedsberedskabsplanen indeholder derfor en række indsatsplaner, der skal bidrage til at kommunen hurtigt og effektivt kan udvide og omstille sin behandlings- og plejekapacitet ved ekstraordinære hændelser.

Det aktuelle risiko- og trusselsbillede er under udvikling, og Styrelsen for Samfundssikkerhed har netop offentliggjort et opdateret nationalt risikobillede for 2025. Det er Social- og Sundhedsforvaltningens vurdering, at Gladsaxe Kommunes sundhedsberedskabsplan tager højde for det opdaterede risikobillede i sin planlægning. Det opdaterede risikobillede fokuserer især på sikkerhedsrisici og ekstreme vejrhændelser. Dette er hændelser, der bl.a. kan resultere i forsyningssvigt med konsekvenser for borgerne i Gladsaxe Kommune. Social- og Sundhedsforvaltningen planlægger allerede for denne type hændelse, og har også i denne sundhedsberedskabsplan forholdt sig til Beredskabsstyrelsens publikation *Forberedt på kriser* fra 2024.

Social- og Sundhedsforvaltningen har med udgangspunkt i indsatsplanerne udarbejdet lokale instrukser og action cards, der helt konkret beskriver opgaverne i forbindelse med en beredskabshændelse. De lokale action cards findes i elektronisk form på kommunens intranet samt opbevares i fysisk form af både den sundhedsberedskabsansvarlige og på de enkelte institutioner. De lokale institutioners ledelser er ansvarlige for, at medarbejdere er fortrolige med, hvordan en beredskabshændelse håndteres, samt at lokale action cards fungerer efter hensigten. De lokale ledelser er også ansvarlige for, at action cards revideres ved behov, fx ved ny viden og erfaringer, eller ved et ændret trusselsbillede.

Organisering af krisestyring

For at sikre sammenhæng i planlægning, koordinering og opgaveløsning har Gladsaxe Kommune én overordnet krisestyringsorganisation. Den Tværgående Kriseledelse varetager således Gladsaxe Kommunes overordnede krisestyring. Den Tværgående Kriseledelse består af borgmester, kommunaldirektør, social- og sundhedsdirektør, by- og miljødirektør, børne- og kulturdirektør og kommunikationschef.

Koordinering, rådgivning og høring

Gladsaxe Kommunes Sundhedsberedskabsplan koordineres med Regionen, Sundhedsstyrelsen og de omkringliggende kommuner. Sundhedsberedskabsplanen er derfor sendt i høring hos Region Hovedstaden samt de omkringliggende kommuner, og planen er også sendt til Sundhedsstyrelsen mhp. rådgivning.

Videre behandling

Når sundhedsberedskabsplanen er godkendt i Sundheds- og Rehabiliteringsudvalget, vil sundhedsberedskabsplanen efterfølgende indgå som en del af behandlingen af kommunens samlede plan for beredskab og fortsat drift via Økonomiudvalget og endelig til godkendelse i Byrådet.

Relateret behandling

Sundheds- og Rehabiliteringsudvalget 02.06.2021, punkt 6

Bilag

Bilag 1: Gladsaxe Kommunes Sundhedsberedskabsplan 2025-2028

Punkt 4: Omkostninger ved udlån af robotstøvsugere eller manuel støvsugning i 8 uger

25-6-00.22.04-P35

Indstilling

Social- og Sundhedsforvaltningen forelægger sagen til orientering.

Beslutning

Et enigt Sundheds- og Rehabiliteringsudvalget besluttede at ændre orienteringspunktet til et beslutningspunkt.

Socialdemokratiet (A) stillede derefter forslag følgende ændringsforslag: "Det indstilles, at nye borgere, der visiteres til midlertidig eller varig hjælp til rengøring, tilbydes manuel støvsugning i op til 8 uger, og forvaltningen finansierer det indenfor rammen."

Tiltrådt.

Gennemgang af sagen

Resumé

Med den nye Ældrelov, der træder i kraft 01.07.2025, får kommunerne mulighed for at udlåne robotstøvsugere. På baggrund af beslutning i Sundheds- og Rehabiliteringsudvalget 28.01.2025, punkt 4, har forvaltningen beregnet omkostningerne for kommunen ved at udlåne robotstøvsugere i 8 uger sammenlignet med manuel støvsugning i samme periode for nye borgere, der visiteres til midlertidig eller varig hjælp til rengøring. De årlige omkostninger ved udlån af robotstøvsugere er anslået til 230.500 kr., mens manuel støvsugning er anslået til 66.000 kr. årligt.

Baggrund

Sundheds- og Rehabiliteringsudvalget besluttede 28.01.2025, punkt 4, at forvaltningen skulle undersøge følgende:

- Hvilke muligheder ældreloven giver for midlertidigt udlån af robotstøvsugere ved visitation af midlertidig hjælp og i forbindelse med ny visitering af varig hjælp, fx i op til 8 uger.
- Hvad omkostningerne er ved midlertidigt udlån af robotstøvsugere ved visitation af midlertidig hjælp og i forbindelse med ny visitering af varig hjælp, fx i op til 8 uger.
- Hvad omkostningerne er ved, at hjælpen i ovenstående tilfælde ikke gives med robotstøvsuger men i stedet ved manuel støvsugning med borgerens almindelige støvsuger.

Beslutningen lagde således op til at undersøge omkostningerne ved at fritage borgere fra at anskaffe sig en robotstøvsuger i de første 8 uger efter, at de er blevet bevilget hjælp til rengøring. Baggrunden for dette var, at det ved midlertidig bevilling af hjælp til rengøring kan vække undren hos borgerne, at de skal købe og betale en robotstøvsuger, selvom de kun har behov for hjælp i en kortere periode. Desuden kan det ved visitation af varig hjælp til rengøring være svært for borgerne at anskaffe en robotstøvsuger med kort varsel.

Mulighed for udlån af robotstøvsuger, når Ældreloven træder i kraft

I den nuværende lovgivning må kommunen ikke udlåne robotstøvsugere til borgerne, da robotstøvsugere anses for almindeligt indbo. Med Ældreloven, der træder i kraft 01.07.2025, fremgår det af §15, at "*kommunalbestyrelsen kan udlåne robotstøvsugere eller yde økonomisk støtte til køb heraf til personer, som modtager tilbud efter §10*", dvs. til personer, der modtager hjælp og støtte i et pleje- og omsorgsforløb. Muligheden for udlån af robotstøvsugere omfatter dermed både borgere, der har behov for midlertidig hjælp, og borgere, der visiteres til varig hjælp.

Forudsætninger og antagelser for beregningerne

I 2024 blev i alt 330 nye borgere bevilget hjælp til rengøring, heraf 107 borgere midlertidigt. I de følgende beregninger antages det samlede årlige antal borgere, der bevilges hjælp til rengøring, at være identisk med antallet i 2024, dvs. 330

personer.

I beregningerne anslås det, at en ny støvsuger vil koste kommunen 3.000 kr. pr. stk. Dette beløb er fastlagt på baggrund af indkøbspriser på de modeller, der er på markedet i dag til brug i private hjem, og som er brugervenlige og af en rimelig kvalitet. Det antages, at en robotstøvsuger til udlån har en levetid på 3 år, og derfor afskrives robotstøvsugerne med en tredjedel af indkøbsprisen årligt. Der er ikke indregnet udgifter til reparation og vedligeholdelse af støvsugerne i deres levetid.

Det antages i beregningerne, at en robotstøvsuger kan udlånes til fire borgere om året. Det er muligt, at robotstøvsugerne kan blive udlånt i større omfang, men det afhænger af timing og samtidighed i behovet for lån af støvsugerne. Ved 330 borgere om året, der skal låne en robotstøvsuger, er det nødvendigt at indkøbe 82 robotstøvsugere.

Hvis en borger bevilges rengøring og skal låne en robotstøvsuger, skal robotstøvsugeren leveres til borgeren og afhentes igen efter udlånsperioden. Dette vil blive udført af en medarbejder fra kommunens hjælpemiddeldepot. Det anslås, at levering og afhentning i alt vil udgøre 2 timers arbejdstid inkl. aftaler med borgeren om tidspunkter, evt. forgæves levering/afhentning mv. For at tage højde for, at der kan være lidt leveringstid på robotstøvsugeren fra hjælpemiddeldepotet, antages det i beregningerne, at der foretages manuel støvsugning én gang inden borgeren overgår til robotstøvsuger.

Ved manuel støvsugning foretages støvsugning i 15 minutter hver 14. dag. Det vil sige, at der ved manuel støvsugning i 8 uger samlet gøres rent i 1 time. Der indregnes ikke udgifter til transport i forbindelse med manuel støvsugning, da hjemmeplejens medarbejder i forvejen er i borgerens hjem for at udføre øvrig rengøring som fx gulvvask.

Timeløn for såvel levering/afhentning som manuel støvsugning er sat til 200 kr.

Omkostninger ved de to forslag

I tabellen herunder sammenlignes omkostningerne ved henholdsvis udlån af robotstøvsuger i 8 uger og manuel støvsugning i 8 uger.

Omkostninger (kr.)	Udlån af robotstøvsuger i 8 uger	Manuel støvsugning i 8 uger
Årlig afskrivning på robotstøvsugere (svarende til 1/3 af indkøbsprisen)	82.000	0
Årlig udgift til levering og afhentning af støvsugere	132.000	0
Årlig udgift til manuel støvsugning	16.500	66.000
Samlet gennemsnitlig årlig udgift	230.500	66.000

Samlet er der således væsentligt færre udgifter for kommunen ved at foretage manuel støvsugning i 8 uger frem for at udlåne robotstøvsuger i 8 uger til borgere, der visiteres til midlertidig eller varig hjælp til rengøring.

Relateret behandling

Sundheds- og Rehabiliteringsudvalget 28.01.2025, punkt 4

Punkt 5: Status på arbejdet med sundhedspolitikken på tværs af forvaltninger 2023-2024

23-1-29.00.00-A00

Indstilling

Social- og Sundhedsforvaltningen forelægger sagen til orientering.

Beslutning

Sagen blev forelagt til orientering.

Gennemgang af sagen

Resumé

Sundheds- og Rehabiliteringsudvalget orienteres med denne sag om Gladsaxe Kommunes arbejde med sundhedsfremmende og forebyggende indsatser under Sundhedspolitikken på tværs af forvaltninger i 2023 og 2024.

Baggrund

Byrådet besluttede 26.10.2022, punkt 2, en ny struktur for implementering af sundhedspolitikken, som indebærer at alle forvaltninger skal arbejde med at integrere sundhedsfremme og forebyggelse i kernerdriften. Den nye struktur er samtidig en bevægelse henimod at understøtte, at sundhed skabes på tværs af politiske udvalg og fagområder.

Sundheds- og Rehabiliteringsudvalget har det overordnede ansvar for sundhedspolitikken, og derfor har Byrådet besluttet, at de øvrige politiske udvalg skal give en status til Sundheds- og Rehabiliteringsudvalget hvert andet år med en beskrivelse af, hvordan forebyggelse og sundhedsfremme er integreret i kerneopgaven.

Med aftalen om sundhedsreformen 2024 indføres en ny folkesundhedslov, som har til hensigt at styrke kommunernes rolle på forebyggelsesområdet. Loven, som træder i kraft 01.01.2027, kommer til at forpligte kommunerne til at arbejde systematisk, og på tværs af velfærdsområder, med at styrke folkesundheden og mindske uligheden i sundhed. Det er endnu uklart, hvordan kommunerne præcist skal arbejde med strukturel forebyggelse og sundhedsfremme fra 2027, når folkesundhedsloven træder i kraft, men loven kommer sandsynligvis til at indebære en forandring i den måde, vi arbejder med sundhedsfremme og forebyggelse på.

I nærværende sag orienteres Sundheds- og Rehabiliteringsudvalget om sundhedsfremmende og forebyggende indsatser og initiativer i hhv. Børne- og Kulturforvaltningen, By- og Miljøforvaltningen, Social- og Sundhedsforvaltningen samt Center for Politik, Styling og Udvikling.

Sundhedspolitikken som fælles ramme

Kommunerne har hovedansvaret for at skabe sunde rammer og etablere forebyggende tilbud til borgerne. Ved at forebygge og styrke den generelle sundhed, og foregribe nogle af de ting, der fører til sygdomme og dårlig livskvalitet, kan vi skabe bedre sundhed og trivsel for kommunens borgere.

Formålet med sundhedspolitikken (bilag 1) er at skabe en fælles retning og sætte en overordnet ramme for arbejdet med forebyggelse og sundhedsfremme for borgerne i Gladsaxe Kommune. Sundhedspolitikken vision er ikke i sig selv et længere liv, men snarere at vi arbejder for, at livet består af flere gode leveår uden sygdom og funktionstab. Gladsaxes vision er også, at alle skal have de bedste rammer og forudsætninger for at leve et godt liv. For at leve op til visionen bygger sundhedspolitikken på fire grundlæggende principper for kommunens måde at arbejde med sundhed på – uanset om der er tale om sundhedsfremme, forebyggelse eller indsatser målrettet fysisk eller psykisk syge borgere. De fire principper er:

1. Vi prioriterer sundhedsfremme og forebyggelse
2. Vi mindsker ulighed i sundhed
3. Vi samarbejder og skaber partnerskaber
4. Vi arbejder vidensbaseret

Sundhed er komplekst

Sundhed er et resultat af mange forskellige faktorer, både individuelle faktorer, sociale faktorer og økonomiske og strukturelle faktorer. Sundhed er derfor komplekst, og der er mange forskellige forhold, der har betydning for en persons sundhed. I Gladsaxe Kommune arbejder vi derfor ud fra en bred forståelse af sundhed, som værende noget, der ikke kun handler om fravær af sygdom, men også fokuserer på menneskers mentale tilstand, livskvalitet og handleevner.

Nedenfor følger beskrivelser af udvalgte indsatser, der belyser, hvordan de enkelte udvalg har arbejdet med sundhedsfremmende og forebyggende indsatser i kommunens forvaltninger. For en detaljeret overblik henvises til bilag 2.

Status på arbejdet med Sundhedspolitikken i Børne- og Kulturforvaltningen

Indsatser på Børne- og Undervisningsudvalgets område

Mobilfri skoletid

Med indsatsen ”Mobilfri-skoletid” er alle skoler i Gladsaxe Kommune i løbet af 2023 og 2024 gået over til at være mobilfri. Ligeledes har der i SFO’er og skoleklubber været fokus på mobiltid, hvor nogle har indført begrænset tid, mens andre har indført helt mobilfri tid. Initiativet forventes at have en positiv effekt på børnenes koncentrationsevne, øget social interaktion og et mindre socialt pres.

Sund mad på dagtilbudsområdet

På dagtilbudsområdet er der et stort fokus på sund mad til alle børn, for derigennem at understøtte, at børnene får den rette ernæring i forhold til Fødevarestyrelsens anbefalinger. For yderligere at understøtte børnenes læring og dannelse i forhold til sunde madvaner har alle dagtilbud tre gange om året et fælles fokus på et specifikt fødeemne. Her indgår også formidling til forældrene med henblik på at inspirere til sunde madvaner i hjemmet.

Tandsundhed og støtte til børn med overvægt eller spiseproblemer

På sundhedsplejens- og tandplejens områder er der en lang række indsatser og projekter, der alle har et sundhedsfremmende og forebyggende sigte. Sundhedsplejen tilbyder blandt andet støtte til familier med børn med overvægt eller spiseproblemer, og tandplejen gennemfører undervisning i tandsundhed for alle elever på 0., 4. og 6. klassetrin samt modtagerklasser.

STIME

På Familie og Rådgivnings område kan fremhæves en række forskellige vejlednings- og behandlingstilbud med fokus på psykisk mistrivsel hos børn og unge; STIME indsatserne, der står for ”styrket tværsektoriel indsats for børn og unges mentale sundhed”. STIME er et samarbejde mellem kommuner og børne- og ungdomspsykiatrien i Region Hovedstaden med fokus på at hjælpe børn og unge til psykisk trivsel inden deres problemer vokser sig store.

I Sundhedsklynge Midt er der ligeledes fokus på børn og unges mentale trivsel, og der arbejdes også i dette regi med, at STIME udbredes til alle kommuner i Sundhedsklynge Midt.

Indsatser på Fritids- og Idrætsudvalgets og Kulturudvalgets område

Kompetenceudviklingsforløb for foreninger

På Fritids- og Idrætsudvalgets område kan indsatsen ”kompetenceudviklingsforløb for foreninger” fremhæves. Indsatsen har til formål at tilbyde foreninger i Gladsaxe et udviklingsforløb for at give dem kompetencer og konkrete værktøjer til at kunne tage godt imod, rumme og fastholde forskellige børn og unge i foreningslivet.

Fritidspas

Et andet eksempel er ”fritidspas”, hvor der kan bevilges et økonomisk tilskud til at betale for et medlemskab i en forening, hvis økonomi er en barriere for dette, og hvis det vurderes, at det vil være til gavn for barnet at indgå i et foreningsfællesskab.

Status på arbejdet med Sundhedspolitikken i By- og Miljøforvaltningen

Indsatser på Klima- og Miljøudvalgets og Trafik- og Teknikudvalgets område

I By- og Miljøforvaltningen arbejdes der med en række projekter og indsatser, som bidrager til sundhedsfremme og forebyggelse, både i forhold til fysisk og psykisk sundhed og trivsel. Nye byrum og grønne områder understøtter

fællesskaber og et aktivt fritidsliv, bedre stier og kampagner for cyklister og gående understøtter aktiv transport, og hastighedsnedsættelser reducerer støjgener, som har betydning for sundheden.

Mere byliv og plads til gående og cyklister på Søborg Hovedgade

I 2024 blev første etape af fornyelsen af Søborg Hovedgade afsluttet. Fornyelsen har skabt en mere grøn og attraktiv gade med plads til ophold og byliv. Veibanen er gjort smallere, mens cykelstier og fortove er blevet bredere. Mange af arealerne er uden hård belægning, men med grus, træer og planter, som er godt for biodiversiteten og for et aktivt byliv.

Flere cykelture og mindre trafikstøj

Der arbejdes generelt for at fremme grøn og aktiv transport og reducere støjgener fra trafikken. By- og Miljøforvaltningen har særligt fokus på at sikre cykelforholdene, og desuden arbejdes der med at nedsætte hastighedsgrænsen på kommunens veje til maksimalt 50 km/t. Hastighedsnedsættelserne bidrager til at reducere støjgener, som påvirker sundheden.

Regnvandsløsninger bidrager til nye byrum og fællesskaber

Klimatilpasning er et prioriteret indsatsområde, og der arbejdes for at de tekniske vandløsninger i så høj grad som muligt etableres, så de kan understøtte bl.a. indbydende uderum, der inviterer til fællesskabende aktiviteter. Et konkret projekt har været oprensningen af Novafos' regnvandsbassin Rektorsøen, hvor slamlaget på bunden er rensat op. Her blev der samtidigt, med kommunale midler, mulighed for at forbedre naturindholdet i søen og den rekreative værdi, hvilket har gjort søen til en lille naturperle.

Græssende heste og kvæg får flere ud i naturen

Forvaltningen arbejder også med græssende heste og kvæg, som en metode til at få flere ud i naturen. Helårsgræsning med heste eller kvæg fremmer biodiversiteten, men har også den positive sideeffekt, at flere kommer ud og besøger kommunens naturområder.

Status på arbejdet med Sundhedspolitikken i Social- og Sundhedsforvaltningen

Indsatser på Psykiatri- og Handicapudvalgets område

Sociale fællesskaber og motionstilbud

Oplevelsen af, at være en del af et socialt fællesskab med andre har stor betydning for trivsel og mental sundhed. På psykiatri- og handicapområdet arbejdes der med flere sociale aktiviteter, der har til hensigt at øge trivsel og som samtidig bidrager til inklusion og til sociale færdigheder og kompetencer. Der findes også flere forskellige typer motionstilbud, som bidrager til sundhed og velvære. Fx er der tilbud om svømning, gåture, yoga, og fitness og styrketræning.

Behandlingstilbud i Rusmiddelcentret

Gladsaxe Kommunes Rusmiddelcenter tilbyder borgere helt ned til 14 år målrettet støtte og behandling ved alkohol- og stofmisbrug. Rusmiddelcentret har bl.a. tilbud om lægesamtaler, sundhedssamtaler, gruppeforløb, og kognitivt funderede samtaler til alle borgere. For borgere, der er i målgruppen for behandling, er der desuden tilbud om traumebehandling hos en psykolog, forskellige gruppeforløb mhp. at øge mestringsevnen, og psykiatersamtaler. Rusmiddelcentret hjælper også med medicinsk behandling og medicinsk afrusning.

”Low arousal” som tilgang til mental sundhed

Foruden ovenstående arbejder man også med flere typer af pædagogiske indsatser, der har til hensigt at regulere sanserne ved hjælp af ”low arousal”. En low arousal-tilgang kan være mange ting; fx rolige bevægelser og stemmeføring, sanseindtryk, musik, dufte, m.m. Der arbejdes bl.a. med mindfulness, wellness, sanserum, og NADA (øreakupunktur), som alle har til hensigt at skabe ro, trivsel og mental sundhed.

Indsatser på Beskæftigelses- og Integrationsudvalgets område

Beskæftigelses- og uddannelsesindsatsen er i sig selv med til at styrke både fysisk og mental sundhed, da det at have et arbejde eller gå på en uddannelse, hvor man indgår i et socialt fællesskab, kommer op om morgenen og bidrager med noget, har en positiv effekt i forhold til trivsel, livsmestring og mental og fysisk sundhed.

IPS og IPS Ung

IPS (Individuelt Planlagt job med Støtte) og IPS Ung er job- og uddannelsesrettede indsatser, som blandt andet består af et individuelt planlagt forløb og en håndholdt indsats samt støtte målrettet borgere med psykisk sårbarhed eller diagnose. Indsatserne har en positiv effekt for borgernes mentale sundhed i form af øget trivsel og livsmestring, hvilket også har en positiv effekt på fysisk sundhed.

Jobrettet psykoterapeuttilbud

Som led i at understøtte borgere i at være på arbejdsmarkedet har Jobcenter Gladsaxe to psykoterapeuter, som i forbindelse med borgernes beskæftigelsesforløb tilbyder individuelle samtaler, gruppeforløb og workshops med temaer som grænsesætning, stress eller angst. Tilbuddet er med til at klæde psykisk sårbare borgere på til at kunne være på en arbejdsplads og forblive på arbejdsmarkedet. Udover at støtte borgerne i psykisk mestring understøtter tilbuddet borgerne i gode søvnmønstre, fornuftig kost, daglig bevægelse og motion, som både styrker borgernes mentale og fysiske helbred.

Psykologisk Ungerådgivning

Psykologisk Ungerådgivning er et forebyggende, tidligt opsporende og brobyggende rådgivningstilbud for unge mellem 15 og 30 år. I forløbene indgår tværfagligt koordinerende samarbejde, både internt i Ungeenheden men også med forældre, uddannelsesinstitutioner og andre fagpersoner i og udenfor kommunen alt efter den enkelte unges behov.

Tilbuddet forebygger mistrivsel og styrker de unges mentale helbred. Hjælpen er let tilgængelig og håndholdt, og dermed mindskes uligheden i psykisk og fysisk sundhed.

Åben og Rolig for sygedagpengemodtagere

Hele 80% af sygemeldte borgere i Gladsaxe Kommune har stresssymptomer og/eller er sygemeldt med stress og belastningssymptomer. Åben og Rolig er et tilbud til sygemeldte borgere og består af et sæt af strategier og værktøjer til at håndtere stress og styrke livsglæde og mental sundhed, og tilbuddet bidrager i høj grad positivt til borgernes mentale sundhed og tilknytning til arbejdsmarkedet.

Indsatser på Sundheds- og Rehabiliteringsudvalgets område

Sammen om tobak- og nikotinfrit Gladsaxe

På sundheds- og rehabiliteringsområdet arbejder Gladsaxe Kommune målrettet for at nedbringe andelen af borgere, der bruger tobak- og nikotinprodukter. Indsatsen er opdelt i to spor:

Spor 1. Forebyggelse af rygestart og brug af nikotinprodukter blandt børn og unge.

For at forhindre, at børn og unge begynder at bruge nikotinprodukter som fx nikotinposer, vapes og E-cigaretter har forvaltningen indledt et samarbejde med sundhedsplejen og SSP, samt indgået et samarbejde med ungdomsuddannelserne, sammen med UNIG, med fokus på at udbrede viden om afhængighed og skadevirkninger ved brug af nikotinprodukter.

Samtidig arbejder forvaltningen for røg- og nikotinfrie udearealer og foreninger, røg- og nikotinfrie ungdomsuddannelser, røg- og nikotinfrie stoppesteder på letbanen samt røg- og nikotinfrie steder, hvor børn og unge færdes.

Spor 2. Hjælp til at kvitte røg og nikotin:

Rygning er forsat den største årsag til sygdom og tidlig død, og social ulighed har stadig stor betydning i forhold til rygning. Forebyggelsescentret har derfor forsat en vigtig og central rolle, i at have et let tilgængeligt og bredt udvalg af stopforløb, som bl.a. *stop tobak og nikotin i naturen*, *Gladsaxe kvitter tobak og nikotin*, og *hjælp til røg og nikotinfrit liv*, samt individuelle forløb til særligt sårbare borgere.

I tillæg til ovenstående har Gladsaxe Kommune i 2024, i et samarbejde med Gentofte, Ballerup og Rudersdal Kommuner, fået midler fra Sundhedsstyrelsen til, i et fælles 3-årigt projekt, at udvikle ryge- og nikotinstoptilbud til børn og unge.

Indsatser i udsatte boligområder

Forebyggelsescentret samarbejder med Enheden for Social Balance og de lokale boligselskaber mhp. at øge lighed i sundhed i Gladsaxes udsatte boligområder; Høje Gladsaxe, Værebros-Park og Mørkhøj. Forebyggelsescentret har fremskudte medarbejdere, der har deres daglige gang i områderne, og som bl.a. arrangerer forskellige former for indsatser tilrettelagt efter behovet i det enkelte område (Læs mere om Social Balances indsatser under *indsatser på Økonomiudvalgets område*). Målet for indsatsen er at motivere beboere til at deltage i de lokale tilbud samt brobygge til andre relevante aktører og indsatser i sundhedsvæsenet.

Mental sundhed

I afdelingen for sundhed og rehabilitering arbejdes der målrettet med indsatser for at styrke mental sundhed. Seneste tal fra den nationale sundhedsprofilundersøgelse (2021) viser, at hele 29% af Gladsaxeborgerne angiver et højt stressniveau. Tallet er stigende sammenlignet med tidligere år, og andelen af højt stressniveau er størst blandt de unge mellem 16 og 34 år. I Gladsaxes Forebyggelsescenter findes der stress- og angstlindringskurserne, *Lær at Tackle* og *Åben og Rolig*, som udbydes til borgere helt ned til 15 år. Som et nyt tiltag har alle elever på Gladsaxe Gymnasium, i et samarbejde mellem gymnasiet, Forebyggelsescentret og Ungeenheden, haft mulighed for at få psykologisk rådgivning af to psykologer. Psykologerne rådgiver desuden lærere, gymnasievejledere og coaches på selve gymnasiet og samarbejder med forskellige aktører som fx Headspace, åbne anonyme rådgivninger i andre kommuner, og Socialforvaltningen i Københavns Kommune.

Status på arbejdet med Sundhedspolitikken i Center for Politik, Styring og Udvikling

Indsatser på Økonomiudvalgets område

Indsatser målrettet borgere

Svanemærkning af byggerier og renoveringer

Alle Gladsaxe Kommunes nye dagtilbud opføres som Svanemærket byggeri, og flere andre byggerier bliver fremadrettet svanemærket. Siden 2018 er der etableret syv nye svanemærkede børnehuse – senest Børnehuset Olympen ved Gladsaxe Svømmehal, som blev ibrugtaget i efteråret 2024. Kendetegnende for svanemærket byggeri er de sundhedsunderstøttende tiltag til gavn for alle, der er i husene. Der er skrappe krav til brug af kemikalier, til et godt indeklima herunder til akustik, dagslys og luftkvalitet, og der er særlige krav til kvalitetskontrol foruden en række bæredygtige tiltag som lavt energiforbrug, brug af certificeret træ, genanvendelse af byggematerialer mv.

Etablering af sikre skoleveje

Der er fokus på at skabe øget sikkerhed omkring skolerne, for at bidrage til, at børn (og deres forældre) i videst muligt omfang benytter cykel eller lignende som transportform til og fra skolen. I Mørkhøj Park-projektet, hvor den eksisterende Enghavegård Skole udbygges til en samlet fuld 4-sporet skole, har man i 2023 og 2024 arbejdet på etablering af en sikker skolevej, hvor cykler/gåendes vej aldrig krydses af biler.

Facilitering og understøttelse af fællesskaber

Fællesskaber er en betydende faktor for at skabe og fastholde positive forandringer. I Social Balance-områderne, dvs. Høje Gladsaxe, Mørkhøj, og Værebros Park, understøttes og faciliteres en lang række fællesskaber, fx Sundhedscafé for kvinder, Fars Legestue, Gymnastik med bydelsmødre, Sund mad for alle samt Gymnastikcamp for skolebørn fra 5. årgang, cykelkurser for kvinder, samtale-/trivselscafé for etniske minoritetskvinder, kvindegymnastik, yoga m.v.

Indsatser målrettet Gladsaxe Kommunes ansatte

Nye regler om brugen af tobak og nikotin

Pr. 01.12.2024 trådte nye regler vedr. rygning og brug af tobak- og nikotinprodukter i kraft. Med de nye regler må ingen ansatte i Gladsaxe Kommune ryge eller bruge nikotinrelaterede produkter mens de er på arbejde. Tobaksrelaterede produkter med eller uden nikotin, er produkter der ikke er godkendt som lægemidler, fx E-cigaretter, snusprodukter, vapes, puff-bars, m.v.

Stressvejledning i forebyggelsescenteret

Tilbuddet, der er til alle ansatte, indebærer et ikke-visiteret og anonymt samtaleforløb med op til tre samtaler à én times varighed med uddannet stressvejleder. Tilbuddet er gratis for de ansatte da det finansieres af kommunen. I 2023 benyttede 44 medarbejdere tilbuddet og havde tilsammen 96 samtaler. I 2024 benyttede 48 medarbejdere tilbuddet og havde tilsammen 98 samtaler.

Motionstilbud og aktiviteter

Vi cykler til arbejde, DHL-Stafet, og Ladywalk gennemføres i samarbejde med Personaleforum. Vi cykler til arbejdskampagnen har til formål at sprede cykelglæde på arbejdspladser, hjemmekontorer og cykelstier i hele landet, og motivere flere til at tage cyklen på arbejde. I 2024 deltog 604 medarbejdere fra Gladsaxe Kommune i Vi cykler til arbejde, og 595 medarbejdere deltog i 2023.

DHL-stafet og Ladywalk, er motionsarrangementer, der har til hensigt at skabe glæde og fællesskab, og til at motivere Gladsaxe Kommunes medarbejdere til at bevæge sig mere. I 2023 deltog 595 ansatte, i 2024 deltog 510 ansatte i DHL-stafetten, og i 2023 var der tilmeldt 172 og i 2024 148 tilmeldte til Ladywalk.

Foruden ovenstående står Personaleforum også for en række gratis motionstilbud for alle fastansatte månedslønnede i Gladsaxe Kommune, fx yogahold, adgang til Gladsaxe og Bagsværd svømmehal, adgang til Gladsaxe Skøjtehal i skøjtesæsonen, dans og gymnastik.

Relateret behandling

Sundheds- og Rehabiliteringsudvalget 01.09.2022, punkt 1

Sundheds- og Rehabiliteringsudvalget 29.09.2022, punkt 1

Økonomiudvalget 11.10.2022, punkt 4

Byrådet 26.10.2022, punkt 2

Sundheds- og Rehabiliteringsudvalget 24.01.2023, punkt 5

Sundheds- og Rehabiliteringsudvalget 25.05.2023, punkt 1

Klima- og Miljøudvalget 03.03.2025, punkt 3

Trafik- og Teknikudvalget 03.03.2025, punkt 2

Kulturudvalget 04.03.2025, punkt 1

Fritids- og Idrætsudvalget 04.03.2025, punkt 2

Økonomiudvalget 04.03.2025, punkt 9

Børne- og Undervisningsudvalget 06.03.2025, punkt 1

Beskæftigelses- og Integrationsudvalget 02.04.2025, punkt 2

Bilag

Bilag 1: Gladsaxe Kommunes sundhedspolitik, Sammen om et sundt liv i Gladsaxe

Bilag 2: Overblik over sundhedsfremmende og forebyggende indsatser

Punkt 6: Præsentation af Årsstatus for Social Balance 2024

25-1-03.00.00-G01

Indstilling

Center for Politik, Styling og Udvikling fremlægger sagen til orientering.

Beslutning

Sagen blev forelagt til orientering.

Gennemgang af sagen

Resumé

Gladsaxe Kommune har i mange år arbejdet for at skabe social balance i alle bydele, med et særligt fokus på de tre store almene boligområder Høje Gladsaxe, Værebros Park og Mørkhøj Almene Boliger (Pileparkerne, Torveparken og Torvegården). Indsatsen er forankret i enheden Social Balance. Udviklingen i de tre områder følges via en større spørgeskemaundersøgelse og relevant registerdata. Med denne sag får udvalget en status på udviklingen i de tre områder og på den ambition for social balance 2030 Byrådet vedtog i 2022. Årsstatusen samler fra data og giver et overblik over udviklingen inden for de ni temaer social balance arbejder med og inden for de tre områder. Den er et nedslag, og viser at udviklingen i det store hele går i den rigtige retning, men at der fortsat er behov for at have fokus på at styrke de tre Social balance-områder.

Strategien for social balance

Gladsaxe Kommune har i mange år arbejdet fokuseret på at skabe social balance i alle bydele. Indsatsen har et særligt fokus på tre store, almene boligområder, der skiller sig ud fra det øvrige Gladsaxe på en række bl.a. socioøkonomiske parametre, hvor områderne ligger på et lavere niveau end den øvrige kommune. Det drejer sig om Høje Gladsaxe, Værebros Park og Mørkhøj Almene Boliger.

Strategien for arbejdet med social balance blev vedtaget i Byrådet 09.03.2026, punkt 22, og slår fast, at "*alle bydele i Gladsaxe Kommune skal være i social balance. De skal være attraktive, velfungerende og fri for bandekriminalitet. Det sted man bor og vokser op, må ikke i sig selv være begrænsende for muligheden for at leve et selvstændigt, aktivt, sundt og ansvarligt liv.*".

Strategien blev i 2021 konkretiseret i tre effektmål, jf. Økonomiudvalget 05.01.2021, punkt 8:

- Flere skal klare sig bedre
- Vi skal blande os mere med hinanden
- Vi skal gå fra udsatte boligområder til attraktive bydele

Sammen med de tre effektmål blev der besluttet ni temaer: Selvforsørgelse, sundhed, tryghed, medborgerskab og fællesskab, socialt mix i kommunale institutioner og i fritiden, image, blandet beboersammensætning og byliv. De tre effektmål og ni temaer favner tilsammen de områder, vi i Gladsaxe Kommune mener, vi skal have fokus på og arbejde med for at styrke den sociale balance i alle bydele.

Byrådet blev 15.12.2021, punkt 4, præsenteret for den første afrapportering baseret på de ni temaer; en rapport baseret dels på registerdata og dels på en spørgeskemaundersøgelse gennemført i de tre Social balance-områder samt i den øvrige kommune.

På baggrund af afrapporteringen besluttede Byrådet 22.06.2022, punkt 11, at ambitionen for arbejdet med Social Balance skal være: "*at Gladsaxe og de tre Social balance-områder udvikler sig positivt på alle parametre, og at forskellen mellem Gladsaxe og de tre områder løbende mindskes.*".

I denne sag præsenteres udvalget for en gentagelse af spørgeskemaundersøgelsen, der ligesom i 2021 suppleres med relevant registerdata fra hhv. Gladsaxe Kommune og nationale registre. Samlet set følger afrapporteringen op på udviklingen inden for de ni temaer og på ambitionen for Social Balance.

Læsevejledning

Med denne sag får udvalget præsenteret et omfattende materiale vedlagt som bilag 1, 2 og 3:

Bilag 1: Årsstatus for Social Balance 2024 - den samlede afrapportering af resultaterne fra spørgeskemaundersøgelsen samt registerdata.

Bilag 2: Borgerundersøgelse i Gladsaxe Kommune 2024 - Epinions afrapportering af spørgeskemaundersøgelsen foretaget i de tre Social balance-områder samt et repræsentativt udsnit af borgere i det øvrige Gladsaxe.

Bilag 3: Registerrapport for Social Balance 2024 – afrapportering af registerdata vedr. de udvalgte temaer.

Udvikling i forhold til Byrådets ambition for Social Balance

I forhold til Byrådets ambition om, at kommunen og de tre områder skal udvikle sig positivt, og at forskellen mellem Gladsaxe og de tre områder skal mindskes, viser statussen et blandet billede.

Overordnet set ses en positiv udvikling på en række parametre, hvor både Social balance-områderne og det øvrige Gladsaxe udvikler sig i tråd med Byrådets ambition om at udvikle sig positivt. I forhold til ambitionen om forskellen mellem Gladsaxe Kommune og de tre Social balance-områder skal mindskes, ses dog ikke en entydig udvikling. Det skyldes, at der måske nok kan være positiv udvikling i både et Social balance-område og i kommunen, men hvis udviklingen er stærkere i kommunen, vil forskellen mellem boligområdet fremstå som stagnerende eller måske ovenikøbet som en negativ udvikling. Ser vi på de temaer, hvor de tre områder sammenholdes med Gladsaxe Kommune, viser rapporten følgende udvikling:

Positiv udvikling

Indekstallene for selvforsørgelse, medborgerskab og fællesskab og det sociale mix i børnehuse og skoler er steget i alle områder, såvel Gladsaxe Kommune som de tre Social Balance-områder.

Blandet udvikling

Indekstallet for *sundhed* er steget i alle områder, dog undtaget Høje Gladsaxe, hvor det er stagneret. I forhold til *tryghed* er andelen af dømte i Gladsaxe Kommune stagneret, mens den er steget en smule i Høje Gladsaxe og Mørkhøj almene boliger og faldet i Værebros Park. Den *oplevede tryghed* er faldet i Gladsaxe Kommune, Høje Gladsaxe og Mørkhøj, mens den er steget i Værebros Park.

Udover de her nævnte temaer indeholder rapporten en mere kvalitativ afrapportering på de områder, hvor det ikke har været muligt at lave indekstal – bl.a. socialt mix i fritiden, byliv, image og beboersammensætning. Her er konklusionerne ligeledes ikke entydige.

Overordnede konklusioner

På baggrund af rapporterne kan det konkluderes, at udviklingen i områderne er stabil og i overvejende grad positiv, og at ingen af områderne udvikler sig markant negativt i forhold til Gladsaxe Kommune. Gladsaxe Kommune har i mange år, i tæt samarbejde med boligorganisationer og frivillige organisationer, arbejdet målrettet i særligt i Høje Gladsaxe og Værebros Park med at vende en negativ udvikling. Det har både været igennem fleksible udlejningsaftaler og samarbejde om lokalt forankret sociale og fysiske indsatser. At stabilisere og efterfølgende vende en udvikling i store boligområder handler om det lange, seje træk, og det har derfor heller ikke været forventningen, at der sker store forandringer på kort tid, hvilket også er grunden til, at ambitionen er for 2030. Men afrapporteringen gør det muligt for Social Balance at arbejde videre på at fastholde den stabile og positive udvikling i alle tre Social balance-områder, herunder at arbejde med de temaer og spørgsmål, der har særlig betydning i de enkelte områder.

Politisk behandling af årsstatus for Social Balance 2024

Denne sag fremlægges enslydende for Økonomiudvalget 01.04.2025, Børne- og Undervisningsudvalget 03.04.2025, Kulturudvalget 01.04.2025, Beskæftigelses- og Integrationsudvalget 02.04.2025, Psykiatri- og Handicapudvalget 02.04.2025, samt Sundheds- og Rehabiliteringsudvalget 06.05.2025.

På udvalgsmøderne drøftes også, hvilke temaer og spørgsmål, der skal tillægges særligt fokus på de forskellige fagområder. Herefter arbejder den enkelte forvaltning, i samarbejde med Social Balance, videre på at planlægge konkrete indsatser i de tre områder.

Punktet blev indledt med en præsentation, jf. bilag 4.

Deltager i sagens behandling

Mette Dybkjær, leder for Social Balance

Relateret behandling

Byrådet 09.03.2016, punkt 22

Økonomiudvalget 05.01.2021, punkt 8

Byrådet 15.12.2021, punkt 4

Byrådet 22.06.2022, punkt 11

Bilag

Bilag 4. Præsentation

Bilag 1: Årsstatus for Social Balance 2024

Bilag 2: Hovedrapport Social Balance

Bilag 3: Registerrapport for Social Balance 2024

Punkt 7: Afrapportering af klagesager i Børne- og Kulturforvaltningen og Social- og Sundhedsforvaltningen for 2024

24-74-27.00.00-A26

Indstilling

Social- og Sundhedsforvaltningen forelægger sagen til orientering.

Beslutning

Sagen blev forelagt til orientering.

Gennemgang af sagen

Resumé

I denne udvalgssag forelægger Børne- og Kulturforvaltningen og Social- og Sundhedsforvaltningen den årlige afrapportering af klagesager for 2024. Ankestyrelsen afgjorde i alt 284 klagesager fra Gladsaxe Kommune i 2024, hvoraf 68 pct. blev stadfæstet, 10 pct. blev ændret og 22 pct. blev hjemvist. Dette giver en omgørelsesprocent på 32 pct., hvilket er på niveau med landsgennemsnittet på 31 pct. Der afrapporteres i sagen også klagesager behandlet af øvrige klageinstanser på Sundheds- og Rehabiliteringsudvalgets område.

Baggrund

De fælles retningslinjer for afrapportering af klagesager blev besluttet i Økonomiudvalget 08.10.2024, punkt 12. I bilag 1 er en tidsplan for de politiske afrapporteringer.

Økonomiudvalget besluttede at ændre kadencen for afrapportering af klagesager fra fire til én gang årligt i Social- og Sundhedsforvaltningen. For Børne- og Kulturudvalget besluttede Økonomiudvalget, at kadencen for afrapportering ændres fra fire til to gange årligt de næste to år, hvorefter der skal tages stilling til den fremtidige kadence.

Sundheds- og Rehabiliteringsudvalget forelægges i denne sag den årlige afrapportering af klager fra Ankestyrelsen og klager fra øvrige eksterne klageinstanser, fx Klagenævnet for Specialundervisningen, Styrelsen for Patientsikkerhed og Folketingets Ombudsmand.

Afrapportering af klagesager behandlet af Ankestyrelsen i 2024

I bilag 2 er vedlagt et samlet overblik over klagesager behandlet af Ankestyrelsen i 2024 på beskæftigelses- og socialområdet. Klagesagerne er opdelt på lovparagraffer og fagudvalg.

I afrapporteringen henvises til fire forskellige kategorier af afgørelser:

- *Stadfæstet* betyder, at Ankestyrelsen er enig i kommunens afgørelse. Der sker ingen ændringer for borgeren, der har klaget.
- *Ændret* betyder, at Ankestyrelsen ændrer kommunens afgørelse.
- *Hjemvist* betyder, at kommunen skal genbehandle sagen og afgøre den på ny. Eksempelvis fordi sagen ikke har været tilstrækkelig oplyst.
- *Omgjorte sager* er en samlebetegnelse, der henviser til det samlede antal ændrede og hjemviste sager.
- *Omgørelsesprocent* er en opgørelse over antallet af omgjorte sager (ændrede og hjemviste) sammenholdt med det totale antal af klagesager behandlet i Ankestyrelsen i perioden. Det er centralt at bemærke, at omgørelsesprocenten ikke er udtryk for, hvor stor en andel af den samlede mængde afgørelser truffet i forvaltningen i perioden, der bliver omgjort, men alene forholder sig til omfanget af klager sendt til behandling i Ankestyrelsen.

Som det fremgår af bilag 2, afgjorde Ankestyrelsen i alt 284 klagesager fra Gladsaxe Kommune i 2024, hvoraf 192 (68 pct.) blev stadfæstet, 29 (10 pct.) blev ændret og 63 (22 pct.) blev hjemvist. Dette giver en omgørelsesprocent på 32 pct., hvilket er på niveau med landsgennemsnittet på 31 pct.

Klagesager behandlet af Ankestyrelsen på Sundheds- og Rehabiliteringsudvalgets område i 2024

På Sundheds- og Rehabiliteringsudvalgets område var der i alt 26 klagesager i 2024, hvoraf 17 blev stadfæstet, 1 blev ændret og 8 blev hjemvist. Dette giver en omgørelsesprocent på 35 pct.

I bilag 3 er vedlagt et overblik over de 9 ændrede og hjemviste klagesager fra 2024 på Sundheds- og Rehabiliteringsudvalgets område med en kort beskrivelse af hver sag.

Omgørelsesprocenten på Sundheds- og Rehabiliteringsudvalgets område er faldet fra 45 pct. i 2023 til 35 pct. i 2024. Der ses stadig et mønster i, at sager hjemvises af Ankestyrelsen med den begrundelse, at den faglige vurdering skal underbygges af flere faktuelle oplysninger. Der arbejdes derfor fortsat systematisk med at sikre, at sagerne oplyses ud fra Ankestyrelsens krav til detaljeringsgrad, blandt andet ved at etablere et særligt klageteam i Visitationen primo 2. kvartal 2024. I teamet indgår erfarne visitatorer, der behandler sagen igen, når en borger klager over en afgørelse. Det er forvaltningens vurdering, at den målrettede indsats har bidraget til, at der nu ses et fald i omgørelsesprocenten på udvalgets område.

Forvaltningen følger fortsat udviklingen i klagesager tæt og igangsætter løbende målrettede tiltag, hvis der er områder, hvor der er høje omgørelsesprocenter. Antallet af klagesager skal samtidig ses i forhold til det store antal afgørelser, der hvert år træffes på udvalgets område.

Afrapportering af klagesager fra øvrige eksterne klageinstanser

Nedenfor gennemgås klagesager fra øvrige eksterne klageinstanser på Sundheds- og Rehabiliteringsudvalgets område. I modsætning til Ankestyrelsens mulighed for at ændre og hjemvise afgørelser, kan de fleste øvrige klageinstanser udelukkende udtale kritik af kommunens håndtering af en sag.

Der er på udvalgets område ikke behandlet sager af Folketingets Ombudsmand eller Klagenævn for Specialundervisning i 2024.

Styrelsen for Patientklager

Styrelsen for Patientklager har afgjort tre sager på Sundheds- og Rehabiliteringsudvalgets område.

Der er afgjort én sag på Rosenlund plejeboliger, som omhandlede behandling af somatisk sygdom, herunder manglende behandling af urinvejsinfektion og sårpleje. Styrelsen gav afslag på klagen, da det blev vurderet, at Rosenlund har handlet i overensstemmelse med normen for almindelig anerkendt faglig standard i behandling af borgeren.

Der er afgjort to sager på Kildegården midlertidige pladser. I den ene sag gav styrelsen kritik til Kildegården for ikke at have reageret og journalført tilstrækkeligt i forhold til, at borger havde en meget udspilet mave. Hvad angår øvrige klagepunkter omkring behandling og journalføring har styrelsen ikke fundet grundlag for kritik.

Den anden sag på Kildegården omhandler personalets opmærksomhed omkring en borgerens psykiske tilstand og suicidale adfærd og spørgsmålet om, hvorvidt der blev ført tilstrækkeligt med tilsyn forud for, at borger begik selvmord. Styrelsen har givet afslag på klagen med den begrundelse, at behandlingen på de midlertidige pladser har været i overensstemmelse med normen for almindelig anerkendt faglig standard i behandling af borgeren.

Patienterstatningen

Patienterstatningen har afgjort én sag på Sundheds- og Rehabiliteringsudvalgets område. I sagen har en pårørende søgt erstatning, fordi vedkommende oplevede, at der manglede observation og behandling af forstoppelse og urinophobning under en borgers indlæggelse på Kildegårdens midlertidige pladser. Patienterstatningen gav afslag på erstatningen.

Fokus på læring og kvalitetssikring af klagesager

Udover målrettede tiltag på områder med høje omgørelsesprocenter anvender forvaltningerne generelt forskellige tiltag i kvalitetssikring af afgørelser og klagesager.

Det gælder følgende procedurer:

- Sagsbehandler går i dialog med borgeren, så der er klarhed over, hvad det præcist er, borgeren gerne vil klage over.
- Når en borger klager, behandles klagen ofte af en anden sagsbehandler, så sagen ses med 'friske øjne', og sagerne kvalitetssikres til sidst af en leder eller medarbejder med særlig juridisk indsigt.
- Der følges årligt op på borgerrådgiverens anbefalinger til kommunen.
- Kommunens jurister inddrages og tages med på råd i særligt komplekse sager.
- Myndighedsafdelingerne i kommunen har løbende dialog med Ankestyrelsen om relevante ændrede og hjemviste sager for at få uddybet Ankestyrelsens afgørelser og sikre læring af sagerne.
- Sagsbehandlerne uddannes løbende i principper for, hvordan 'den gode afgørelse' træffes og deltager i kurser om retssikkerhed, forvaltningsret og metoden 'Styrket Borgerkontakt'. I undervisningen bliver der uddraget viden af afgørelserne fra Ankestyrelsen.

- Der foretages løbende fagligt tilsyn med myndighedsopgaverne med henblik på at understøtte, at afgørelserne er korrekte og sagsbehandlingstider overholdes.

Relateret behandling

Byrådet 18.12.2024, punkt 19

Økonomiudvalget 08.10.2024, punkt 12

Bilag

Bilag 1: Tidsplan

Bilag 2: Overblik over klagesager for 2024

Bilag 3: Overblik over omgjorte sager

Punkt 8: Mundtlige meddelelser

24-7-00.22.04-P35

Meddelelse

Ingen.

Punkt 9: Lukket: Mundtlige meddelelser

24-7-00.22.04-P35

Punkt 10: Godkendelse

24-7-00.22.04-P35

Beslutning

Godkendt.